

MRF 2021.321

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 8. oktober 2021, j.nr. 19/05637

Stadfæstet påbud til produkthandel efter jordforureningslovens § 40 om undersøgelse af, om der var nedslivet forurening gennem betonbelægning etableret fra 1995-2001 med amtets godkendelse, da omfanget af forureningen ikke var klarlagt, og da påbuddet skulle belyse, om den tidsmæssige betingelse var opfyldt i forhold til et senere oprensningspåbud efter jordforureningsloven § 41.

Sagen omhandlede jordforurening på en ejendom, hvor der siden 1968 var drevet produkthandel med modtagelse, bearbejdning og opbevaring af affald i form af bl.a. biler, batterier, plastik og kemikalier. Der skete ved presning/knusning og klipning af biler og køleskabe ved brug af en presser og pladesaks, der havde været placeret forskellige steder i driftsperioden. Bilerne var som udgangspunkt miljøbehandlet ved modtagelsen, men virksomheden havde tidligere foretaget sådanne behandlinger. I 1994 foretog Albertslund Kommune en forureningsundersøgelse af en konstateret olieforurening ved en dieselolietank på ejendommen, hvor kommunen ved efterfølgende tilsyn i forbindelse med fjernelse af forureningen vurderede, at forureningen sandsynligvis stammede fra spild ved påfyldning og var af minimal karakter. Der blev bortskaffet ca. 12 tons jord ved en udgravning på ca. 1 x 2 meter, som kommunen vurderede som ren. Virksomheden ønskede at befæste en del af ejendommen med betonbelægning, men Københavns Amt vurderede, at virksomheden skulle foretage yderligere undersøgelser af overfladejordens indhold af tungmetaller, inden området skulle befæstes. Undersøgelserne viste, at jorden overskred de normale renhedskriterier for metaller i jord, men amtet fandt, at der ikke var miljømæssige problemer ved at efterlade jorden under beton, da de fundne koncentrationer ville udgøre en mindre trussel mod grundvandet, når arealet var befæstet. Fra omkring 1995 og frem til ca. 2001 blev en del af ejendommen befæstet med betonbelægning. I 2018 gennemførte Region Hovedstaden en indledende forureningsundersøgelse af ejendommen, hvor der blev konstateret forurening i jord, grundvand og poreluft med bl.a. tungmetaller, chlorerede opløsningsmidler, PAH og kulbrinter. Ejendommen blev herefter kortlagt på vidensniveau 1. Det fremgik af undersøgelsen, at det ikke var muligt entydigt at vurdere, i hvilket omfang der var tale om en gammel eller nyere forurening. Ved efterfølgende tilsyn konstaterede kommunen, at der flere steder var store skader i betonen i form af huller og revner. Der var derfor risiko for, at der var sket og

stadig pågik gennemsvivning af miljøfremmende stoffer igennem belægningen til den underliggende jord, som dermed var blevet forurenet. I juni 2019 meddelte kommunen påbud om indledende forureningsundersøgelser med henvisning til jordforureningslovens § 40. Afgørelsen blev påklaget af virksomheden, der bl.a. anførte, at kommunen ikke havde redegjort for årsagsforbindelsen mellem forureningen og virksomhedens drift, og at forureningen i stedet kunne henføres til ejendommens tidligere anvendelse som gartneri og planteskole, og at kommunen ikke havde redegjort for, at forureningen var fortsat efter den 1. januar 1992. Påbuddet var derfor ikke proportionalt, og jordforureningslovens § 40 indeholder ikke hjemmel til at undersøge årsagen til forureningen, men alene omfanget og karakteren af forureningen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) fandt ikke grundlag for at tilsidesætte regionens vurdering af, at kilden til forureningen kunne henføres til virksomhedens aktiviteter, og det var overvejende sandsynligt, at forureningen stammede fra virksomhedens driftsaktiviteter på ejendommen. Nævnet fandt endvidere, at forureningen var sket løbende og med overvejende sandsynlighed var sket eller fortsat efter den 1. januar 1992, da der på ejendommen både før og efter 1. januar 1992 havde været drevet produkthandel, og at der i jordforureningslovens § 40 er hjemmel til at påbyde undersøgelser for at klarlægge årsagen til forureningen og vurderingsgrundlaget for den tidsmæssige betingelse i forhold til et senere oprensningspåbud efter jordforureningsloven § 41. Da de allerede foretagne undersøgelser af forureningen ikke havde endeligt klarlagt omfanget og årsagen, var det ikke muligt at fastslå, hvilken afværgeindsats der eventuelt var nødvendig. Nævnet fandt derfor, at de yderligere undersøgelser var påkrævet, og at en anslået økonomisk ramme for opfyldelse af påbuddet på 70.000 kr. ikke kunne anses som uforholdsmæssig i forhold til de potentielle risici. Miljø- og Fødevarerklagenævnet anså på denne baggrund proportionalitetsprincippet for opfyldt og stadfæstede herefter afgørelsen.

Stadfæstelse af undersøgelsespåbud i sag om forurenede jord i Albertslund Kommune

19/05637

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter § 40, stk. 1, jf. § 77, stk. 1, nr. 1, i jordforureningsloven.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Albertslund Kommunes afgørelse af 4. juni 2019 om påbud om undersøgelse af jordforurening på matr. nr. F1 beliggende A1, 2600 Glostrup.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 12 måneder, jf. jordforureningslovens § 87, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Indhold

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet 3

2. Sagens oplysninger. 3

2.1 Ejendommen. 3

2.2 Natur- og grundvandsforhold mv. 3

2.3 Sagens forhistorie. 4

2.3.1 Bygningerne og virksomheden. 4

2.3.2 Forudgående undersøgelser og tilsyn. 4

2.3.3 Region Hovedstadens indledende forureningsundersøgelse. 6

2.3.4 Albertslund Kommunes fagtekniske tilsyn af belægning. 9

2.4 Den påklagede afgørelse. 11

2.5 Klagens indhold. 12

2.6 Albertslund Kommunes bemærkninger til klagen. 13

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse. 13

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse. 13

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger 14

3.2.1 Ad 1) Kilden til forureningen. 14

3.2.2 Ad 2) Tidspunktet for forureningen. 15

3.2.3 Ad 3) Lovhjemlen for påbuddet 16

3.2.4 Ad 4) Proportionalitetsprincippet 18

3.3 Gebyr. 19

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse. 19

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 28. juni 2019 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af påbudsadressaten, der er repræsenteret ved advokat.

Klager har navnlig anført, at

- Albertslund Kommune ikke har redegjort for årsagsforbindelsen mellem den konstaterende forurening og virksomhedens drift, samt hvorvidt forureningen i stedet kan henføres til ejendommens tidligere anvendelse som gartneri/planteskole,
- Albertslund Kommune ikke har redegjort for, at forureningen er fortsat efter den 1. januar 1992,
- påbuddet ikke er proportionalt, idet der allerede er udført undersøgelser, og
- jordforureningslovens § 40, stk. 1, ikke indeholder hjemmel til at undersøge årsagen til forureningen, men omfanget og karakteren af forureningen.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.5.

2. Sagens oplysninger

1. Ejendommen

Sagen drejer sig om jordforurening på ejendommen matr. nr. F1 beliggende A1, 2600 Glostrup (herefter "Ejendommen"). Ejendommens areal udgør 10.034 m².

Ejendommen blev den 4. september 2013 kortlagt på vidensniveau 1 (lokalitetsnr. 165-20096).

Det fremgår af sagens oplysninger, at der findes en lager- og værkstedsbygning på den sydlige del af Ejendommen. Nord for bygningen findes et oplagsområde med tromler, containere, båse til sortering og kraner på køreskinner.

En situationsplan over ejendommen med angivelse af placering af bygning mv. samt boringer og målinger, som omtalt i det følgende, er vedlagt Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse som bilag 1.

2. Natur- og grundvandsforhold mv.

Ejendommen er beliggende udenfor, men tæt på indvindingsoplandene til 6 vandværker. De nærmeste indvindingsboringer ligger ca. 900-1000 meter syd for Ejendommen. Ejendommen er beliggende i et område med drikkevandsinteresser (OD-område).

Det fremgår af sagens oplysninger, at der ligger flere mindre søer i en afstand af 500 meter til 1 km fra Ejendommen i alle retninger. Nærmeste målsatte overfladevand, er Fæstningskanalen mere end 3 km øst for lokaliteten.

Boringer på Ejendommen viser, at der umiddelbart under virksomhedens betonbelægning findes et gruslag, og herunder et fyldlag med en mægtighed mellem 0,9 og 2,4 meter. Fyldlaget består af en blanding af grus, sten, slagter og beton med varierende ler- og sandindhold. I nogle boringer består de dybere dele af fyldlaget af sandet ler.

3. Sagens forhistorie

1. Bygningerne og virksomheden

Det fremgår af sagens oplysninger, at Ejendommen har været anvendt som gartneri i perioden fra 1944 til 1963. Placeringen af de tidligere bygninger og drivhuse fremgår ligeledes af bilag 1 til Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse.

I 1962 blev nuværende værkstedsbygning opført og om-/tilbygget i 1980. Ifølge de foreliggende oplysninger har virksomheden på Ejendommen siden 1968 og frem til i dag modtaget, håndteret, bearbejdet, sorteret og opbevaret affald af forskellige typer og emner bl.a. biler, batterier, plastik og kemikalier. Dette er bl.a. sket ved presning/knusning og klipning af biler, køleskabe og tønder ved en presser og pladesaks, som har været placeret forskellige steder i driftsperioden.

Virksomheden er en listevirksomhed i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen og blev den 9. september 1997 miljøgodkendt.[4]

Omkring 1995 og frem til ca. 2001 blev den nord- og nordvestlige del af ejendommen, i etaper befæstet med betonbelægning. Det fremgår af sagens oplysninger, at der umiddelbart forud for etableringen af betonbelægningen blev bortgravet forurenede jord.

Af sagens oplysninger fremgår det desuden, at der fra 1997 blev udskiftet jord i forbindelse med etablering af belægning. Arbejdet blev påbegyndt på den nordlige del af Ejendommen. Det fremgår endvidere, at der i området blev afrømmet ca. 30 cm jord. Herunder blev der konstateret ca. 1 meter opfyldt med brokker, asfalt, beton, slagge mv. Under dette blev der konstateret ler.

2. Forudgående undersøgelser og tilsyn

Det fremgår af sagens oplysninger, at V2 i 1994 foretog en forureningsundersøgelse på Ejendommen. Ved undersøgelsen blev der udført to borer 3 m.u.t., en ved maskinpressen og en ved en konstateret dieselolietank (T3 på bilag 1). Derudover blev der taget en overfladeprøve ved olieudskilleren. Ved undersøgelsen blev der 0,5 m.u.t. i boring nr. 2 konstateret et indhold af olieprodukter på 6.300 mg/kg TS. I den analyserede jordprøve fra boring 3 blev der konstateret koncentrationer af bly på 1.100 mg/kg TS, nikkel på 4.700 mg/kg TS og cadmium på 13 mg/kg TS.

Videre fremgår det, at Albertslund Kommune efterfølgende var på tilsyn i forbindelse med fjernelse af olieforurening ved T3. Det blev vurderet, at forureningen sandsynligvis stammede fra spild ved påfyldning og var af "minimal karakter". Udgravningen var på ca. 1 gang 2 meter og blev ført ca. 1,5 m.u.t. Kommunen vurderede udgravningen ren. Der blev bortskaffet ca. 12 tons jord. Analysen af den bortskaffede jord viste indhold på ca. 14.000 mg olieprodukter/kg.

Det fremgår desuden af sagens oplysninger, at der blev udført 10 poreluftssonderinger den 7. november 2000, der viste forurening i poreluften i positionerne 2, 3, 7 og 12 på Ejendommen. [5] På baggrund heraf anbefalede V1 i screeningsrapport af 1. december 2000, at der blev foretaget 4 jordboringer.

Det fremgik af V1s notat af 11. juni 2001, at den efterfølgende undersøgelse viste et indhold af totalkulbrinter på 6.600 mg/kg og BTEX på 0,49 mg/kg i en boring nr. 2 (0,7 m.u.t.), mens der i en boring nr. 7 (1,4 m.u.t.) var et indhold af totalkulbrinter på 4.000 mg/kg og BTEX på 0,24 mg/kg. I en boring nr. 12 blev der ikke påvist forurening. Det fremgik endvidere af notatet, at forureningernes udbredelse ikke var søgt afgrænset og af denne grund var der ikke udført en risikoberegning på forekomsten.

Det fremgår endvidere af tilsynsnotat af 11. april 2002, at Københavns Amt vurderede, at virksomheden skulle foretage yderligere undersøgelser af overfladejordens indhold af tungmetaller inden det nordvestlige område skulle befæstes, særligt henset til de tidligere undersøgelser af jordforurening på Ejendommen.

Som følge heraf foretog V1 den 15. april 2002 en analyse af tre jordbunker i det område, som virksomheden ønskede befæstet med beton. I følgeskrivelse af 18. april 2002 fremgik det, at jorden var analyseret ift. 5 angivne metaller som foreskrevet af amtet. Resultatet af undersøgelserne viste, at jorden overskred de normale renhedskriterier for metaller i jord, hvilket ifølge rådgiver placerede jorden i en forureningsgrad i klasse 1. Det var rådgiverens vurdering, at der ikke ville være miljømæssige problemer ved at efterlade jorden under en betonbefæstelse, idet de fundne koncentrationer af metaller i fremtidige situationer i endnu mindre grad ville kunne true grundvandet, når jorden var placeret under et betondække.

I notat af 30. april 2002 anførte Københavns Amt, at årsagen til, at man ikke havde anmodet om analyse for organiske stoffer ved det tidligere tilsyn i april 2002, skyldes den i 2000 og 2001 foretagne screening og boringsundersøgelse, hvor der allerede var analyseret på jordens indhold af organiske stoffer. På baggrund af de foretagne undersøgelser vurderede amtet, at da pH-værdien i alle jordprøver var 8,5 ville tungmetallerne danne monohydroxy-komplekser, der har stor affinitet til jordpartiklerne. Amtet vurderede videre, at ved stabile pH forhold ville mobiliteten af tungmetallerne og risikoen for udsivning til grundvand være begrænset. Amtet tilsluttede sig derfor V1s vurdering i forhold til den lave risiko for nedsivning af tungmetalforurening til grundvand. Som følge heraf meddelte amtet virksomheden, at denne kunne udlægge beton på ejendommens nordvestlige del i overensstemmelse med miljøgodkendelsens miljøtekniske beskrivelse.

3. Region Hovedstadens indledende forureningsundersøgelse

Som led i Region Hovedstadens program for kortlægning af forurenende aktiviteter i Albertslund Kommune gennemførte regionen en indledende forureningsundersøgelse dateret i juni 2018 af Ejendommen. Undersøgelsen blev udført af V3 på vegne af regionen i perioden fra maj 2017 til januar 2018.

Ved undersøgelsen blev ejendommen besøgt i forhold til oplysningerne om produkthandlens aktiviteter på ejendommen til brug for information om potentielle forureningskilder. Heraf fremgik, at pladsen er indrettet til modtagelse af jern og metal, bl.a. fra køretøjer, olie- og kemikaliemøbler samt køleskabe mv. Udgangspunktet er, at bilerne er miljøbehandlet ved modtagelsen, men virksomheden har fra tidligere behandling på Ejendommen apparatur til fortsat at kunne foretage miljøbehandling af enkelte biler. Den sydlige del af virksomheden anvendes til oplag af containere.

Aktiviteter og kilder, der kan have forurenset ejendommen, er opsummeret i rapportens tabel 4.1:

 Tabel 4.1: Tabel over Aktiviteter (periode), Potentiel forureningskilde, typisk anvendte stoffer for branche og spredningsveje.

 Tabel 4.1: Tabel over Aktiviteter(periode), potentiel forureningskilde, typisk anvendte stoffer for branche og spredningsveje.

Ved undersøgelsen blev der taget 11 udendørs poreluftprøver og 7 poreluftprøver under gulv i lager- og værkstedsbygning. Desuden blev der udført 10 boringer i varierende dybder, hvorfra der blev taget jord- og grundvandsprøver. De 7 af boringer var lokaliseret i det nordlige område samt midt på Ejendommen og blev udtaget under betonen,.. Se bilag 1 vedlagt Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse. Undersøgelsen blev udført ved følgende kildeområder: område for tidligere miljøbehandling af biler, oplagsområde med tromler og tidligere påvist jordforurening med PCE, nær presserne fra 1988 og 1993, området for pladesaks fra 1992, ved tidligere vaskeplads og udgravning til tidligere tank T3, samt omkring lager- og værkstedsbygningen. Undersøgelsen påviste forurening ved alle de undersøgte kildeområder.

Det fremgår af undersøgelsen, at der blev konstateret en kraftig forurening med kulbrinter og BTEX[6] i poreluft, jord, terrænnært- og primært grundvand, samt kraftig forurening med chlorerede opløsningsmidler og nedbrydningsprodukter i poreluft, terrænnært- og primært grundvand. Det fremgår desuden, at den påviste forurening vurderedes at stamme fra produkthandlens aktiviteter.

Det fremgår endvidere af undersøgelsen,[Z] at der i forbindelse med borearbejdet udført i oplagsområderne mv. på den nordlige del af ejendommen (B102-B106 og B108) blev observeret tegn på forurening i form af både forhøjede PID-udslag,[8] lugt/olielugt samt sort

misfarvning af jorden. Desuden blev der i forbindelse med poreluftundersøgelsen i området noteret olielugt af vand/beton/jord på boret efter forboring til poreluftspyddene, og optrængende terrænnært vand blev også noteret som sort/mørk og med olielugt.

Den højeste påviste indhold af kulbrinter i jordprøverne er på 16.000 mg/kg TS,^[9] svarende til ca. 53 gange Miljøstyrelsens afskæringskriterie.^[10] De påviste indhold af kulbrinter er af de tilhørende analyserapporter generelt karakteriseret som enten motor-/smøreolie eller en blanding af terpentin/petroleum eller lign., gasolie eller nedbrudt gasolie eller lign. og motor-/smøreolie eller lign. Der er desuden påvist indhold på op til 7 gange afskæringskriterierne for tungmetaller i jordprøverne. Der blev kun påvist et mindre indhold af chlorerede opløsningsmidler i de analyserede jordprøver fra borerne.

De påviste jordforureninger er i borerne afgrænsede inden for intervallet 1,5-3,0 m.u.t. Overordnet set er forureningerne dog ikke afgrænsede i hverken horisontal eller vertikal retning i nogen af jordlagene.

Af boreprofilen for B102 fremgik det, at det øvre jordlag, hvor prøven blev udtaget, bestod af muld, hvorefter der i 1 m.u.t. forekom sand og grus med betondele.

Af de 18 analyserede poreluftsprøver viste 17 overskridelse af Miljøstyrelsens afdampningskriterium for kulbrinter med højeste indhold svarende til ca. 200 gange afdampningskriteriet.^[11] Desuden blev der påvist indhold, der overskrider afdampningskriterierne med ca. 63.000 gange for benzen, 18 gange for toluen, 129 gange for sum af ethylbenzen og xylener, samt 3 gange for naphtalen. Endvidere blev der påvist indhold af chlorerede opløsningsmidler og/eller nedbrydningsprodukter over Miljøstyrelsen afdampningskriterier i 13 af de 18 analyserede poreluftsprøver bl.a. overskred PCE indholdet med ca. 72.000 gange kriteriet og TCE med mere end 580.000 gange kriteriet.

Derudover blev der i terrænnært grundvand påvist forurening med polære opløsningsmidler, PFAS-forbindelser, tungmetaller og phthalater. Det højeste påviste indhold svarende til 200.000 gange kriteriet for kulbrinter, 58 gange kriteriet for benzen, 33.500 gange kriteriet for vinylchlorid, 90 gange kriteriet for acetone, 13 gange kriteriet for sum af PFAS-forbindelser, 27 gange kriteriet for bly og 190 gange kriteriet for DEHP.

I toppen af det primære grundvandsmagasin blev der desuden påvist overskridelser af Miljøstyrelsens grundvandskvalitetskriterierne for kulbrinter, TCE, PCE, PFAS-forbindelser, nikkel og flere nedbrydningsprodukter.^[12] Det højeste indhold svarende til ca. 76 gange kriteriet for sum af kulbrinter, 42 gange kriteriet for TCE, 100 gange kriteriet for PCE, 110 gange kriteriet for cis-1,2-dichlorethylen, samt 1-2 gange kriteriet for PFAS-forbindelser samt nikkel.

Det fremgår videre af forureningsundersøgelsen, at de påviste forureninger vurderedes at stamme fra de tidligere og/eller nuværende aktiviteter i forbindelse med produkthandel på Ejendommen. Det var ikke muligt entydigt at vurdere i hvilket omfang, der var tale om en gammel og evt. nyere forurening. Det fremgår desuden, at der i oplagsområdet nord på ejendommen, hvor der var påvist kraftig forurening, var sket afgravning og oprensning samt udlæg af ny betonbelægning i perioden 1995-2001. Men at omfanget af oprensningen er uklart, og det er uvist, hvorvidt der blev efterladt restforurening, som kan forklare de påviste indhold ved undersøgelsen eller om forureningen er af nyere dato.

Endelig fremgår det af Region Hovedstadens indledende forureningsundersøgelse, at der er foretaget en risikovurdering ift. ejendommens arealanvendelse, grundvandsinteresser, og overfladevand, som viser, at Ejendommen vurderedes at være forurennet i et omfang, der kan udgøre en risiko for indeklima, udeluften og kontakt ved en evt. fremtidig følsom arealanvendelse. Desuden vurderedes forureningerne at udgøre en risiko for områdets grundvandsressource, men ikke for nærmeste målsatte overfladevand.

4. Albertlund Kommunes fagtekniske tilsyn af belægning

Albertlund Kommune gennemførte den 4. december 2018 et tilsyn på Ejendommen. I den tilhørende tilsynsnotat af 11. december 2018 fremgår det, at formålet med tilsynet var at vurdere, om det er sandsynligt, at der er sket jordforurening efter, at virksomhedens arealer er blevet befæstet med en betonbelægning.

Ved tilsynet er der gennemført besigtigelse af belægningen for revner, utætheder eller huller, der kan være gennemgående ned igennem underkanten af betonlaget med risiko for forurening af den underliggende jord.

Det fremgår af tilsynsnotatet, at en revnevidde over 0,4-0,5 mm vurderedes at kunne være gennemgående igennem belægningens tykkelse.

Det fremgår desuden af notatet, at tilsynsområderne er lokaliseret til følgende steder på Ejendommen:

[Her er fjernet billeder af hensyn til anonymisering]

Det fremgår af notatet, at der generelt er konstateret mange revner og forvittringer på betonbelægningen. På den nordlige del af Ejendommen omkring olieudskilleren og B102 (se det vedlagte bilag 1 i Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse) blev der observeret revner

med en revnevidde på over 20 mm., og ved nedstik kunne der måles dybder af revner på mere end 20 mm. Dernæst blev der i det nordlige tilsynsområde 2-6 på Ejendommen mod vestlige retning konstateret yderligere revner med en revnevidde på over 10 mm.

I tilsynsområde 7 blev der konstateret en flere meter lang rende i betonen med en større fordybning på flere centimeter og med en bredde på over 20 cm. Det fremgår, at der var tydelige tegn på gennemsivning ned igennem betonen, idet der lå sediment på toppen af slammet i bunden af betonrenden.

På den sydøstlige del i tilsynsområde 10 blev der konstateret større revner, der var flere meter i længden og adskillige centimeter i bredden og dybden. Ligeledes blev der ved pladesaksen i tilsynsområde 11 konstateret flere huller og revner på flere centimeter i bredden og dybden. Sedimentet i hullerne indikerede også her gennemsivning. Der blev endvidere observeret fri fase olie på vandoverfladen på pladsen.

På baggrund af det konstaterede vurderede Albertslund Kommune, at det er sandsynligt, at der sker nedsivning af overfladevand, herunder kemikaliefurening igennem betonen og ned under pladsen.

4. Den påklagede afgørelse

Albertslund Kommune har den 4. juni 2019 meddelt påbud om at udføre indledende undersøgelser af, om der er jordforurening hidrørende fra utætheder og revner i belægningen på ejendommen beliggende A1, matr. nr. F1, 2600 Glostrup (Ejendommen).

Det fremgår af påbuddet, at tilstanden af virksomhedens betonbelægning skal undersøges, herunder om der er gennemgående revner og skader, som har medført forurening af underliggende jord. Undersøgelsen skal udføres i 4 markerede områder nord for lager- og værkstedsbygningen, hvor der ned igennem betondækket udtages i alt 4 betoncylindre med en diameter på 300 mm. På hver cylinder udføres en makroanalyse og på et udvalgt område af hver cylinder udtages et tyndslib, som skal anvendes til mikroanalyse. Undersøgelserne skal anvendes til vurdering af betonbelægningens tæthed og vurdering af den eventuelle underliggende jordforurening.

Desuden fremgår det, at træffes der gennemgående revner i betondækket skal der udtages en betonprøve fra betoncylinderen i bunden af revnen til analyse for forurening. Endvidere skal der tages jordprøver af jord/gruslaget umiddelbart under betonbelægningen samt 0,2 meter og 0,5 meter under betondækket. Alle jord- og betonprøver analyseres for BTEX, kulbrinter, PAH, tungmetaller og chlorerede opløsningsmidler. Udførelse af arbejdet skal varetages af et firma med erfaring i vurdering af betonbelægninger og udtagning af jordprøver.

Der er i påbuddet stillet krav om, at virksomheden skal sende et oplæg til undersøgelsespåbuddet til Albertslund Kommunes godkendelse inden igangsættelse og senest den 25. juni 2019. Undersøgelsen skal danne grundlag for vurderingen af, om der er sket jordforurening som følge af utætheder i virksomhedens betonbelægning.

Det fremgår af påbuddet, at baggrunden for påbuddet er, at Region Hovedstaden i juni 2018 har konstateret en kraftig forurening i jord, grundvand og poreluft med bl.a. tungmetaller, chlorerede opløsningsmidler, PAH og kulbrinter på Ejendommen. Videre henviser Albertslund Kommune til boreprofiler i kildeområdet, hvoraf det fremgår, at de højeste PID-udslag træffes terrænnært og aftager gradvist vertikalt, hvilket indikerer, at kildeområdet er lokaliseret terrænnært. Dette understøttes af resultaterne fra jord- og grundvandsprøverne. Desuden fremgår det af de tilhørende laboratorierapporter, at indholdet svarer til terpentin-, diesel-, hydraulik- og smøreolie, hvilket vil sige en blandingsforurening med forskellige typer af petrokemiske stoffer.

Desuden fremgår det af påbuddet, at Albertslund Kommune ved det fagtekniske tilsyn den 4. december 2018 kunne konstatere, at der flere steder var store skader i betonen i form af huller og revner, som følge af forvitring og nedbrydning. Det er kommunens vurdering, at skaderne er så alvorlige, at huller og revner er gennemgående, så der er risiko for, at der er sket og stadig pågår gennemsvivning af miljøfremmede stoffer igennem belægningen til den underliggende jord, som dermed er blevet forurennet. Ved vurderingen har kommunen desuden lagt vægt på, at der blev konstateret oliefilm på overfladen af regnvandet og spild på betonen, som dokumenterer, at der i forbindelse med virksomhedens aktiviteter sker spild med olieprodukter.

På baggrund af de historiske oplysninger og undersøgelsen fra 2018 har Albertslund Kommune vurderet det sandsynligt, at virksomhedens aktiviteter har forårsaget forurening af jord, poreluft og grundvand med kulbrinter, chlorerede opløsningsmidler, vandblandbare opløsningsmidler og tungmetaller fra virksomhedens tidlige opstart i 1968 og frem til området fuldt ud befæstes i ca. 2001. At den kraftigste forurening træffes terrænnært indikerer desuden, at forureningen skal relateres til virksomhedens drift og at denne ikke er transporteret fra naboarealer med grundvandet eller som nedfald fra luftforurening. Omfanget af en eventuel forurening sket efter 2001 kan herefter vurderes nærmere, når der er udført undersøgelser af betonbelægningen.

Endeligt fremgår det af påbuddet, at Albertslund Kommune estimerer omkostningerne til de påbudte undersøgelser til at udgøre ca. DKK 70.000 + moms.

5. Klagens indhold

Klager har anført, at Albertslund Kommune ikke har redegjort for sin antagelse om, at forureningen hidrører fra perioden forud for 2001 og at denne ikke var ophørt i 1992. Desuden er der ikke redegjort for, om forureningen kan henføres til den tidligere anvendelse af Ejendommen (gartneri og planteskole).

Klager er uenig i, at det er virksomhedens aktiviteter, der har forårsaget forureningen fra virksomhedens opstart i 1968 og frem til området fuldt ud befæstes i ca. 2001. Klager har med henvisning til det daværende Miljøklagenævns afgørelse trykt i MAD2002.1070 anført, at kommunen er forpligtet til at godtgøre, at en eventuelt forurening er forvoldt af virksomheden, og at denne forpligtelse skærpes, når der ikke umiddelbart kan fastlægges en årsagsforbindelse mellem aktiviteterne og forureningen.

Det er klagers opfattelse, at kan forureningen henføres til den tidligere aktivitet, er der ikke hjemmel i jordforureningslovens § 40 til at udstede et påbud, jf. lovens § 40, stk. 2 e.c.

Klager har henvist til, at virksomheden den 9. september 1997 blev miljøgodkendt og fik anlagt en ny kloakledning, installeret en ny olieudskiller og dræn under kloakledningen, samt etableret betonbelægning på Ejendommens nordvestlige del. Ved et brud på kloakledningen ville en eventuelt forurening blive opsamlet og ledt til olieudskilleren. Desuden har klager henvist til, at virksomheden i perioden 2000 til 2002 fik foretaget en screening af Ejendommen for forurening under terræn af et rådgivende ingeniørfirma, forinden området blev befæstet (rapporterne er nærmere beskrevet i afsnit 2.3.2).

Klager har endvidere anført, at undersøgelsespåbuddet ikke er proportionalt eller nødvendigt til belysning af forureningens omfang og karakter, idet der allerede er udført undersøgelser. Klager har desuden anført, at formålet med kommunens påbud ikke er hjemlet i jordforureningslovens § 40, idet påbuddet kræver undersøgelse af belægningen, der må anses at være relateret til årsagen for forureningen og ikke omfanget og karakteren.

Endeligt har klager anført, at Albertslund Kommune har planer om, at udlægge området til boligformål, og det derfor er usaglige hensyn, som ligger til grund for påbuddet.

6. Albertslund Kommunes bemærkninger til klagen

Albertslund Kommune har i sine bemærkninger af 11. juli 2019 til klagen bl.a. bemærket, at kommunen har afgrænset forureningsundersøgelsen til virksomhedens betonbelægning, hvor der ved tilsyn den 4. december 2018 er observeret adskillige huller og revner, som skyldes forvitring og nedbrydning af betonen.

Oliefilm på vandpytter og spild på betonen indikerer, at der er sket spild i forbindelse med virksomhedens aktiviteter. På den baggrund har Albertslund Kommune vurderet, at det er overvejende sandsynligt, at der også i nyere tid er sket forurening ved nedsivning via betonen til den underliggende jord.

Albertslund Kommune har desuden bemærket, at den meddelte undersøgelse skal ses som led i en nærmere klarlægning af årsager, art og omfang af forureningen, hjemlet efter jordforureningslovens § 40, stk. 1.

Derudover har Albertslund Kommune bemærket, at kommunen ikke er enige i de rejste kritikpunkter til det meddelte påbud.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

1. Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle følgende forhold:

1. Kilden til forureningen (afsnit 3.2..)
2. Tidspunktet for forureningen (afsnit 3.2..)
3. Lovhjemlen for påbuddet (afsnit 3.2..)
4. Proportionalitetsprincippet (afsnit 3.2..)

Efter nævnets vurdering er der ikke med klagen i øvrigt fremkommet forhold, der kan føre til ændringer af førsteinstansens afgørelse.

2. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Sagen angår spørgsmålet om, hvorvidt klager kan pålægges at foretage en undersøgelse af jordforurening i 4 markerede områder på Ejendommen.

1. Ad 1) Kilden til forureningen

Af jordforureningslovens § 40, stk. 1, jf. § 39, følger, at miljømyndigheden kan påbyde en forurener, jf. § 41, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., og nr. 2, at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger vedrørende en eventuel forurening.

Det fremgår af jordforureningslovens forarbejder, at et undersøgelsespåbud efter lovens § 40 kan meddeles, når der er en begrundet mistanke om, at der er en forurening, der skal undersøges, og at den mulige forurening med overvejende sandsynlighed kan hidrøre fra den mulige forureners virksomhed eller anlæg.^[13]

Det forhold, at der er tale om et undersøgelsespåbud i medfør af jordforureningslovens § 40 indebærer desuden, at det ikke med sikkerhed skal kunne fastslås, at forureningen er sket i adressatens driftsperiode, jf. henvisningen i § 40, stk. 1, til § 41, stk. 3, nr. 1, 1. pkt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at den konstaterede forurening med bl.a. kulbrinter, BTEX, tungmetaller, Phthalater, PAH, chlorerede opløsningsmidler (TCE og PCE) samt nedbrydningsprodukter heraf på matriklen med overvejende sandsynlighed stammer fra klagers driftsaktiviteter på Ejendommen.

Ved vurderingen har Miljø- og Fødevarerklagenævnet lagt vægt på, at forureningen har en vis udbredelse og er lokaliseret på ejendommen. Desuden har nævnet lagt vægt på, at de væsentligste forurenende stoffer og produkter fra produkthandlere er olieprodukter, brændstof, skære- smøre- og hydraulikolie, akkumulator syre (indeholdende Pb, bly), køler- og bremsevæske (indeholdende bl.a. glycol), chlorerede opløsningsmidler, metaller (specielt bly, zink, kobber og jern).^[14] Hvilket stemmer overens med analyserapporterne der er udarbejdet til brug for Region Hovedstadens indledende forureningsundersøgelse, og hvoraf det fremgår, at forureningsens indhold svarer til terpentin-, diesel-, hydraulik- og smøreolie, det vil sige en blandingsforurening med forskellige typer af petrokemiske stoffer. På den baggrund er nævnet enig med regionens vurdering af, at kilden til de påviste indhold både kan henføres til de tidligere aktiviteter med miljøbehandling af biler og/eller øvrige tidligere eller nuværende aktiviteter med oplag mv. i forbindelse med produkthandel.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet vurderer, at det er usandsynligt, at den konstaterede forurening stammer fra gartneri eller planteskole. Forurening fra disse kilder er oftest pesticider og deres nedbrydningsprodukter, der ofte vil kunne spores i grundvandet.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har endeligt lagt vægt på, at forureningen er terrænnær, at forureningen er kraftigst øverst og aftagende nedefter, og at kilden dermed skal findes i nærområdet til prøvetagningsstedet, hvilket indikerer, at forureningen stammer fra virksomhedens drift og ikke er transporteret fra naboarealerne.

2. Ad 2) Tidspunktet for forureningen

Af jordforureningslovens § 40, stk. 1, jf. § 39, fremgår, at miljømyndigheden kan påbyde en forurener, jf. § 41, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., og nr. 2, at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger vedrørende en eventuel forurening.

Ifølge lovens § 40, stk. 2, 1. pkt., kan påbud meddeles, uanset hvornår en mulig forurening er sket, dog ikke, hvis den mulige udledning fra en forureners virksomhed eller anlæg er ophørt før den 1. januar 1992.

Bestemmelsen finder anvendelse, enten hvis en forurening er sket løbende og en del af denne løbende forurening er sket senere end 1. januar 1992 eller hvis en forurening er sket den 1. januar 1992 eller senere. Det fremgår bestemmelsens forarbejder, at dette gælder, uanset om der er tale om en afsluttet forurening, der er sket inden jordforureningslovens ikrafttræden. [15]

I relation til undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 40 gælder ikke et krav om, at den væsentligste del af forureningen skal være sket efter den 1. januar 1992, eller at der skal være tale om en løbende emission. Efter nævnets praksis kræver et undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 40, at myndigheden godtgør, at udledningen fra forureners virksomhed eller anlæg med overvejende sandsynlighed enten kan være fortsat efter eller er sket 1. januar 1992.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder på baggrund af sagens oplysninger, at forureningen på Ejendommen er sket løbende som et udslag af klagers driftsaktiviteter (oplag, miljøbehandling af biler, tromle, metalpresser, pladesaks, vaskeplads m.m.) og at denne forurening med overvejende sandsynlighed er sket eller fortsat efter den 1. januar 1992.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har lagt vægt på, at det fremgår af sagens oplysninger, at Ejendommen både før og efter 1. januar 1992 har været anvendt til oplag af bl.a. skrotbiler, jern, nyt produktionsskrot, metallaftald, elektronikaffald, mv. samt anvendelse af plade-/skrotsakse, metalpressere til brug i klagers produkthandel.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har desuden lagt vægt på, at det fremgår af oplysninger fra boring B102 ved det nordlige oplag og olieudskilleren (placering indtegnet på bilag 1), at boringen er udført i det område, som i perioden 1995-2001 blev afgravet, og at boreprofilen indikerer, at fyldet over 1 m.u.t. kan være tilkørt efter afgravningen. Hertil har nævnet lagt vægt på, at det af boreprofilen kan konstateres, at der er muld, hvor prøven er udtaget, og der først 1 m.u.t. forekommer sand med betondele m.m., og at forureningen dermed også forekommer i jord/fyld, der tidligst er tilført i 1995 og senest i 2001.

3. Ad 3) Lovhjemlen for påbuddet

Klager har anført, at påbuddet ikke er hjemlet i jordforureningslovens § 40, da det er meddelt med henblik på at undersøge årsagen til forureningen og ikke omfanget eller karakteren heraf.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at den påklagede afgørelse har til formål at undersøge den ved Regions Hovedstadens indledende undersøgelse konstaterede forurening under betonbelægningen ved de i undersøgelsens angivne kildeområder, og hvorvidt denne skyldes de ved tilsyn af 4. december 2018 konstaterede revner i betonbelægningen i samme område.

Det følger af jordforureningslovens § 40, stk. 1, jf. § 39, at miljømyndigheden kan påbyde en forurener, jf. § 41, stk. 3, at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger vedrørende en eventuel forurening. Forurenere kan herunder påbydes at foretage prøveudtagning, analyser og måling af stoffer og lignende med henblik på at klarlægge årsagerne til eller virkningerne af en stedfunden forurening samt forureningens art og omfang og klarlægge, hvordan følgerne af forurening afhjælpes eller forebygges.

Det påhviler miljømyndigheden at oplyse sagen til et niveau, der er tilstrækkeligt til at træffe afgørelse om udstedelse af påbud eller afslutning af sagen.^[16]

Det er efter Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse endvidere bedst stemmende med jordforureningslovens formål og med forudsætningerne i jordforureningslovens forarbejder om, at forurenere skal betale, at forurenere i videst muligt omfang påbydes at undersøge og oprense forureningen, så påbudsmulighederne er udtømt, inden en sag overgår til offentlig indsats.^[17]

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker indledningsvis, at det følger af det almindelige fortolkningsprincip, *lex specialis*, at jordforureningslovens § 40 går forud for miljøbeskyttelseslovens § 72, når begge bestemmelser kan finde anvendelse og betingelserne i øvrigt herfor er opfyldt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker ligeledes, at jordforureningsloven § 2, stk. 1, omfatter jord, der på grund af menneskelig påvirkning kan have skadelig virkning på natur, miljø og menneskers sundhed. Forurenende bygninger eller bygningsanlæg er ikke omfattet af loven.^[18]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at der i den konkrete sag er lovhjemmel i jordforureningslovens § 40 til at meddele det påklagede påbud om undersøgelse af forureningen under belægningen samt til at foretage prøveudtagning og analyser med henblik på at klarlægge årsagerne til den stedfundne forurening.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har lagt vægt på, at påbuddet har til formål at undersøge forurening af jord, jf. jordforureningslovens § 2.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har desuden lagt vægt på, at oplysningerne vil kunne få betydning for vurderingen af senere afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger vedrørende den konstaterede jordforurening, jf. jordforureningslovens § 40.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har endvidere lagt vægt på, at påbuddet har til formål at undersøge og skabe den fornødne klarhed for den stedfundne forurenings årsag, samt sikre at vurderingsgrundlaget for den tidsmæssige betingelse er opfyldt i forhold til et senere oprensningspåbud efter jordforureningsloven § 41.

Et påbud om undersøgelse af en forurening efter jordforureningslovens § 40 skal tillige være i overensstemmelse med det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip. Dette behandles særskilt i det følgende afsnit 3.2.4.

4. Ad 4) Proportionalitetsprincippet

Nødvendighed af yderligere undersøgelser

Det fremgår af jordforureningslovens forarbejder, at både påbudshjemlen i § 40 og i § 41 skal administreres under hensyn til det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip.^[19] Det indebærer blandt andet, at lovens udgangspunkt om, at al forurening skal fjernes og den hidtidige tilstand genoprettes, kan fraviges, hvis udgifterne hertil ikke vil stå i et rimeligt forhold til den fare for miljø eller sundhed, som ligger til grund for påbuddet.

Før miljømyndighederne kan træffe afgørelse om oprensningspåbud efter lovens § 41, skal sagen være tilstrækkelig oplyst, og der kan således – begrænset af proportionalitetsprincippet – være behov for ved et undersøgelsespåbud efter § 40 at påbyde forureneren at tilvejebringe (yderligere) oplysninger om den konstaterede eller mulige forurening. Når der foreligger et forsvarligt grundlag for at træffe afgørelse, skal der foretages en risikovurdering og en proportionalitetsvurdering, inden der eventuelt udstedes et oprensningspåbud. Ligeledes kan en forurening kun efterlades som værende uden risiko, såfremt der er tilvejebragt dokumentation, der giver høj grad af sikkerhed for, at forureningen ikke – hverken aktuelt eller i fremtiden – indebærer en miljø- og sundhedsmæssig risiko.

På denne baggrund følger også af Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis, at en undersøgelse af en forurening, der skal indgå i overvejelserne om hvorvidt og hvordan forureningen skal påbydes oprenset, skal give den fornødne klarhed omkring forureningens omfang og de risici, der er forbundet med forureningen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at de yderligere undersøgelser er påkrævet i det omfang proportionalitetsprincippet, som nærmere uddybet i det følgende om forholdsmæssighed, ikke er til hinder herfor.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har lagt vægt på, at de allerede foretagne undersøgelser af jordforureningen ikke har endeligt klarlagt hverken omfanget eller udbredelsen af jordforureningen. De foreliggende undersøgelser er derfor ikke tilstrækkelige til, at Albertslund Kommune på denne baggrund kan foretage en fyldestgørende risikovurdering, ligesom det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at fastslå, hvilken afværgeindsats, der eventuelt er nødvendig.

Forholdsmæssighed

Det følger af det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip, at en forurening ikke kan kræves (yderligere) undersøgt, hvis udgifterne til undersøgelserne vil være uforholdsmæssige i forhold til de risici, den mulige forurening indebærer. Ved bedømmelsen af undersøgelsespåbuddets forholdsmæssighed, må der således tages hensyn til de risici, som den mulige forurening indebærer, herunder at de beskyttelsesinteresser jordforureningsloven skal værne, kan være vanskelige at bedømme i et økonomisk perspektiv.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at de yderligere undersøgelser, inden for en anslået økonomisk ramme på DKK 70.000 ikke kan anses som uforholdsmæssige i forhold til de potentielle risici, som i den konkrete sag er forbundet med den konstaterede forurening på Ejendommen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i vurderingen lagt vægt på, at der er konstateret kraftig forurening i det terrænnære grundvand, at der er usikkerheder omkring forureningens omfang og udbredelse og dermed risikoen fra forureningen, samt at omkostningerne er af relativt begrænset omfang.

3. Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 2.

4. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Albertslund Kommunes afgørelse af 4. juni 2019 om påbud om undersøgelse af jordforurening på matr. nr. F1 beliggende A1, 2600 Glostrup.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

-
- [1] Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurenede jord med senere ændringer.
- [2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.
- [3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.
- [4] Bekendtgørelse nr. 1394 af 21. juni 2021 om godkendelse af listevirksomhed.
- [5] Placeringen af poreluftsmålingerne fremgår ikke af sagens oplysninger.
- [6] Samlebetegnelse for benzen, toluen, ethylbenzen og xylener.
- [7] Region Hovedstadens indledende forureningsundersøgelse af juni 2018, tabel 7.1, s. 23.
- [8] PhotolonisationsDetektor (PID) kan måle poreluftens indhold af flygtige organiske komponenter samt for ilt (O₂), kuldioxid (CO₂) og metan (CH₄).
- [9] Region Hovedstadens indledende forureningsundersøgelse af juni 2018, tabel 7.2 (fortsat), s. 26.
- [10] Miljøstyrelsens opdaterede "Liste over kvalitetskriterier i relation til forurenede jord og kvalitetskriterier for drikkevand" af juli 2021.
- [11] Miljøstyrelsens opdaterede "Liste over kvalitetskriterier i relation til forurenede jord og kvalitetskriterier for drikkevand" af juli 2021.
- [12] *ibid.*
- [13] Jf. forslag L 183 til lov om forurenede jord, som fremsat den 10. februar 1999, specielle bemærkninger til § 40.
- [14] Jf. Branchebeskrivelse nr. 9 af 1997 for produkthandel, autoophug og jern- og metalgenindvindingsvirksomheder.
- [15] Jf. bemærkningerne til § 40 i forslag L183 af 10. februar 1999 til Lov om forurenede jord.
- [16] Jf. f.eks. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse i NMK-11-00059 og NMK-11-00074 og Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser i NMK-11-00175 og NMK-11-00184.

[17] Jf. forslag L 183 til lov om forurennet jord, som fremsat den 10. februar 1999, specielle bemærkninger til §§ 18, 19 og 20.

[18] Jf. forslag L 183 til lov om forurennet jord, som fremsat den 10. februar 1999, specielle bemærkninger til § 2.

[19] Jf. bemærkningerne til § 40 og § 41 i forslag L183 af 10. februar 1999 til Lov om forurennet jord.

Sag:

19/05637

Dato:

8. oktober 2021.

Emner:

Jordforureningslo...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
[Tilgængelighedserklæring \(https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk\)](https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk)